

ПРЕС КЛИПИНГ

24. јун 2013.

НАСЛОВИ

- Почиње борба притив сиве економије;(стр.2)
- Пољопривредна производња у опадању;(стр.3)
- Антикризне мере никоме по вољи;(стр.4)
- Синдикат за летовање бољи од чека а картице од кредита;(стр.6)
- Синдикати траже формирање комисије за Закон о раду;(стр.7)
- Влада о ребалансу буџета; (стр.8)
- УПАМТИТЕ ОВАЈ БРОЈ: 374.620 људи у Србији остало без посла;(стр.9)
- Пред суд могуће изаћи и уз помоћ пријатеља;(стр.10)

Почиње борба притив сиве економије

С. Б.

Држава најављује оштар обрачун са "сивим" тржиштем, због којег је и буџет на губитку. Иван Симич: Ако грађани не траже рачуне, проблем се никада неће решити

ОБРАЧУН са нелегалним тржиштем је, када се посматра приходна страна српског буџета, једна од главних мера Владе. Надлежни обећавају да ће натерати све да плаћају порезе, а да то тако и буде биће надлежни порески инспектори. Њих ће од идуће године, када се смањи потреба за шалтерским радницима, бити више.

Буџет су ове године изневерили приходи од пореза на додату вредност, добит предузећа и акцизе. С једне стране, очекивања су била велика, али до пада је, упозоравају економисти, могло да дође и због већег избегавања плаћања. Друга могућност је да је свака активност - пала.

- Велики је обим "сиве" и "црне" економије - каже министар финансија и привреде Млађан Динкић. - Морамо да створимо свима једнаке услове пословања. Ригорозне мере ћемо спровести, ако један плаћа порез, морају сви. Пореска управа се претходних година успорила. Није контролисан ЦПС систем који прати издавање фискалних рачуна. У последњој контроли чак 75 одсто радњи није издавало рачуне.

Први човек Пореске управе Иван Симич најављује ажурније праћење издавања фискалних рачуна. Од Нове године, како каже, порезници ће исте секунде знати да је рачун откуцан. Ипак, највећу помоћ очекују од грађана.

- "Сива" економија се решава једино ако сви узимамо рачун - тврди Иван Симич. - Ако грађани не траже рачуне, то се никада неће решити. Проблем је што власници фискалних каса последњих седам година нису слали податке. Нико о томе није бринуо. Пре месец дана смо их позвали да шаљу податке. Ићи ћемо у промену система фискалних каса.

Последња студија о "сивој" економији, а радили су је УСАИД и Фондације за развој економске науке, показује да се мимо пореских евиденција у Србији створи 30 одсто бруто домаћег производа. Њеним сузбијањем Србија би могла да повећа пореске приходе за 33 милијарде динара, односно за око један одсто бруто домаћег производа током наредне три године.

ПО НАПЛАТИ

ПРИВРЕДА је дуго тражила да јој се омогући да порез на додату вредност плаћа по наплати потраживања. То је могуће од ове године, али је мало оних који су решили то и да искористе. Од око 200.000 предузетничких радњи, ово је искористило свега 280 њих.

Пољопривредна производња у опадању

С. БУЛАТОВИЋ

Очекује се да ће пољопривредна производња у свету током наредне деценије успорити раст. До 2022. цене хране ће бити веће од историјског просека, процењују ОЕЦД и ФАО

СВЕТСКА пољопривредна производња ће током наредне деценије расти око 1,5 одсто годишње. У годинама за нама сваке године производило се у просеку 2,1 одсто више пољопривредних производа. Последњи извештај ОЕЦД и ФАО упозорава да смо у времену када је ширење пољопривредног земљишта ограничено, све су већи еколошки притисци, па ће и просечне цене сточарских и ратарских производа бити веће него у деценији за нама.

Аналитичари предвиђају да ће у периоду до 2022. године потрошња основних пољопривредних производа најбрже расти у источној Европи, централној Азији, Латинској Америци, а онда и у другим азијским економијама. То је последица, како се наводи у извештају, раста становништва, повећања зарада, промене начина исхране.

- Високе цене хране су подстицај да се повећа производња и морамо да дамо све од себе како би се осигурало да и сељаци имају користи од њих - рекао је генерални директор ФАО Жозе Грацијано да Силва на представљању извештаја. - Не заборавимо да 70 одсто хране производи становништво у руралним подручјима земаља у развоју. Многи од њих су мала газдинства која се сама баве пољопривредом. Производња у Кини је била изузетно успешна. Од 1978. њен обим је порастао скоро пет пута и Кина је остварила значајан напредак у безбедности хране. Кина је на путу да постигне први миленијумски развојни циљ - смањење глади.

Чињеница да је потражња хране већа од производње и нестабилност цена остају претња глобалној безбедности хране.

- Све док су залихе хране великих земаља и даље мале, ризик од нестабилности цена је појачан - упозорава овај извештај. - Суша, попут обе из прошле године, могла би да подигне светске цене за чак 15 до 40 одсто.

СВИЊЕТИНА

КИНА, која је највеће светско тржиште хране, у наредном периоду ће повећати увоз уљарица за 40 одсто. С друге стране, очекује се пад увоза памука за петину. То је последица све веће текстилне конкуренције из Индије. Потрошња меса и млечних производа ће расти у Кини. Предвиђа се да ће Кина постати водећи потрошач свињског меса по глави становника, па ће до 2022. године по том параметру надмашити Европску унију.

Ни послодавци, ни синдикалци не мисле да ће Владин план штедње дати резултате

Антикризне мере никоме по вољи

АУТОР: Г. ВЛАОВИЋ

Београд - Досадашња реаговања показују да антикризне мере Владе Србије нису добиле пролазну оцену ни послодаваца, ни синдиката, али ни стручне јавности и да свака од ових страна има своје разлоге због којих нема поверења у програм који би требало да напуни државну касу.

Милан Кнежевић, потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа и предузетника Србије, истиче да се никако не може говорити о озбиљним антикризним мерама, већ о добрим намерама Владе да се проблем реши.

- Влада је само прописала одређени број административних мера штедње како би се напунио буџет потребном количином новца. Међутим, нема говора да је реч о системским мерама и структурној реформи, јер оне предвиђају јасан модел, дужину трајања и санкције, а тога у конкретном случају нема. Никако не можемо да говоримо о адекватним антикризним мерама када није не само донета, већ ни споменута било која мера која би допринела растерећивању привреде, а без тога успеха не може да буде - наглашава наш саговорник.

Кнежевић каже и да се одређеним изменама Закона о раду послодавци растерећују, али да његово доношење неће имати било какав значај када је реч о привредним кретањима у земљи.

- Највећи проблем је тај што мере које доноси Влада представљају само штедњу, а уопште не предвиђају било какву приходну страну буџета. Једини начин да се заиста спроведу структурне реформе јесте да се под много бољу контролу ставе царина и јавне набавке, да се држава обрачуна са сивом економијом и да се рационализује број запослених у јавним предузећима. Ништа од тога није најављено, тако да о правим антикризним мерама, као што смо рекли, нема ни речи - категоричан је Кнежевић.

Са његовим мишљењем се слаже и приватизациони саветник Бранко Павловић, који верује да ће резултати мера штедње бити кратког даха.

- Маневром који је извела Влада Србије, странке које је сачињавају су себи купиле мало времена, тек толико до расписивања нових парламентарних избора за које се спекулише да ће бити одржани до краја године. На дуже стазе, ниједна од мера не може да произведе дугорочне резултате. Сама чињеница да пензије и плате неће бити усаглашене са инфлаторним кретањем јасно говори да ће оне бити и мање него што је предвиђено. Што се тиче јавних предузећа, ту ће вероватно бити отпуштања вишка запослених, али ни тиме ништа неће бити решено јер ће отказ добити они који раде, док ће партијски кадрови који уништавају јавна предузећа и даље остати на својим позицијама - наглашава Павловић.

Ни у синдикалном покрету антикризне мере нису дочекане са одушевљењем, а према мишљењу Жељка Веселиновића, председника Удружених синдиката Слога, највећи проблем представљају предвиђене измене Закона о раду, које оцењује као антирадничке.

- И постојећи Закон о раду иде на руку послодаваца када је реч о отпуштању радника. Наиме, инспекција рада нема готово никакав значај, послодавац није дужан да уважава решења о повратку на посао која она доноси, а судски спорови по тим питањима трају годинама. Према томе, прича да је радника у Србији тешко отпустити је бесмислена, те мере које предвиђају измене Закона о раду представљају само додатне повластице које држава даје послодавцима. Са друге стране, смешно је тврдити да ће те измене привући стране инвестиције. Послодавци и сада могу лако да отпуштају, а Србија је позната по јефтиној радној снази, тако да не видим шта би још то могло да се учини сем да се озваничи робовска радна снага под фирмом привлачења страних инвестиција - истиче Веселиновић.

Он додаје да синдикалци нису демагози и да неке антикризне мере треба донети, међутим, најављене оцењује као конфузне и без јасног плана како и шта.

- Све што је антирадничко у тим мерама, а посебно у изменама Закона о раду, за нас је свакако неприхватљиво. Сасвим је јасно да ће по овом питању синдикалне централе, без обзира на разлике, морати да постигну консензус и супротставе се планираним изменама. Свака посланичка група у Скупштини, нарочито Социјалистичка партија Србије, која себе сматра левичарском, свесна је да ће изгубити било какву подршку у радничким масама ако њени посланици дигну руке за измене које предвиђају укидање сталног радног односа и друге мере које директно ударају на егзистенцију човека који живи од свог рада. Отпор доношењу таквих законских решења ће сигурно бити јак и сматрам да ће у случају да Влада остане одлучна у реализацији те идеје бити неопходно створити раднички фронт у коме ће се окупити све оне организације које су спремне да се супротставе нападима на стандард радничке класе - закључује Веселиновић.

Одлука о ребалансу данас

За данас је заказана седница Владе Србије на којој би требало да се одлучује о ребалансу буџета. Премијер Ивица Дачић изјавио је, након састанка са представницима синдиката и привреде овог викенда, да неће бити замрзавања плата и пензија, али да дефицит мора да се смањи на око 4,7 одсто БДП-а. Како је најављено, ребалансом би требало да се ове године уштеди 37,1 милијарда динара.

Синдикат за летовање бољи од чека а картице од кредита

Планирање одласка на летовање је за наше људе прилично трауматичн. Лако се нађе одговарајућа дестинација и аранжман – проблеми настају када треба затворити финансијску конструкцију. Готовине за летовање мало ко има, посебно ако се иде породично.

Оно што се има, чува се за трошкарeње и шопинг на мору. Зато се наши туристи окрећу ка својој синдикалној организацији а потом и банци.

Ко може не летовање преко административне забране готово да је решио порблем. Синдикалне понуде су обично бескаматне, а отплата може трајати и до годину дана. Међутим, агенције су постале све опрезније код склапања уговора. Туристички посленици их скпапају након доброг упознавања с пословањем предузећа: гледа се завршни рачун, да ли се плата добија редовно бар шест месеци... Тек ако компанија прође те провере, склапа се уговор.

Уколико нема таквих аранжмана за плаћање, остаје чек и почек. Агенције обично дозвољавају исписивање „папрића„ до децембра. Међутим, највиши износ који се може исписати на чеку је 5.000 динара. Банке клијентима издају чекове за износ који имају на рачуну плус дозвољени минус. Многима се те суме не слажу с ценом летовања. Тада остаје само окретање картицама и кредитима. Свака туристичка агенција има једну или више банака с којима послује. Уобичајено је да с њима склапају аранжмане и о плаћању на рате путем картица. Зато није лоше пре коначне одлуке прво посетити сајт банке и погледати шта се нуди. Пожељно је и обићи агенције с којима банка има уговорену сардњу путем картица. Тако се може добити бескаматни кредит или позајмица с каматом мањом од кредита.

Уколико нема тих могућности, остају кредити. Финансијски стручњаци упозоравају на то да за ту намену не треба узмати кредит на дуге стазе. Зато би зајам за летовање требало отплатити пре него што се крене на ново. Зајам до годину дана је разборита одлука. Банке ретко нуде туристичке кредите. Онда је потребна профактура, а износ зајма мора да се сложи с понудом. Клијентима то обично не одговара па радије бирају готовински зајам. Тренутно је код нас исплативије задужити се на кратак рок од годину дана у кредитима индексираним у еврима него узети динарски зајам. Камата код зајмова у еврима се креће од 12 до 14 посто, а код динара је од 20 до 25. Али за еврокредите треба учешће од 30 одсто.

Када се све то проучи и нађе најбоља комбинација, остаје да се спакују кофери и понесе новчаник. Ко иде на морски жал, летоваће у иностраној земљи. За трошак на пут је најбоље понети готовину плус картицу. Грчка је у еврозони, а ко осим готовине носи картице, треба да провери провизије. У другим земљама се, осим евра, најбоље мењају амерички долар и британска

фунта. За остале валуте, попут аустралијског или канадског долара, курс може бити неповољан. На летовање треба обавезно понети телефонски број банке за блокаду картице у случају крађе.

Процена је да у иностранству годишње летује између 800.000 и милион грађана Србије, оценио је директор Националне асоцијације туристичких агенција (Јута) Александар Сеничић.

Сеничић је рекао да од тога око 600.000 путује преко туристичких агенција, а остатак иде у сопственој организацији. Према његовим речима, најбоља сезона била је 2008. године када је у иностранство путовало 1,2 милиона грађана Србије.

„Ове године се очекује да ће сезона бити као прошлогодишња или да ће број туриста бити повећан највише пет одсто”, оценио је Сеничић.

Директор Јуте је додао да око 70 одсто грађана летује у Грчкој, која је најтраженија дестинација, а следе Турска, Шпанија, која је ове године траженија од Египта, затим Тунис, Бугарска, Црна Гора и Хрватска.

Д. Вујошевић

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/sindikati-traze-formiranje-komisije-za-zakon-o-radu>

Синдикати траже формирање комисије за Закон о раду

- Влада Србије, када су у питању мере штедње, има потпуну подршку Савеза самосталних синдиката Србије, изјавио је председник тог синдиката Љубисав Орбовић и позитивно оценио план Владе да у процесу реструктурисања преузме један део друштвених предузећа, а други део приватизује.

Орбовић је рекао да један део од 179 предузећа која треба реструктурисати, практично не постоји, али је позитивно што се Влада одлучила да „подржави” део друштвених фирми које су од стратешког значаја за земљу и могле би да покрену целу привреду. Уколико би Влада успела да реализује план да део тих предузећа остави у државном власништу, а један део прода кроз приватизацију, то би било веома позитивно са становишта Самосталног синдиката, нагласио је Орбовић на конференцији за новинаре.

Коментаришући најављене измене Закона о раду, Орбовић је рекао да Самостални синдикат није против тога да се о тим изменама разговара, наглашавајући међутим да све оно што се појављује у медијима као могуће измене тог закона, за Самостални синдикат није прихватљиво.

Орбовић је рекао да је договорено формирање комисије која ће припремити предлог измена Закона о раду и напоменуо да је премијер Дачић обећао да ће се о тим изменама закона расправљати на седници Социјално-економског савета.

„Прво треба да видимо предлог Владе”, рекао је Орбовић и указао да преседан представља чињеница да, осим надлежног министра, неко други ради на изменама закона о раду. Питање флексибилног радног времена и на одређено време, није прихватљиво за Самостални синдикат јер не решава питања запослења и радника ставља, како је рекао, у робовласнички положај.

<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/Politika/1348022/Vlada+o+rebalansu+bud%C5%BEeta.html>

Влада о ребалансу буџета

На данашњој седници Влада Србије треба да одлучи о ребалансу буџета за ову годину. Постигнута широка сагласност у друштву о предвиђеним мерама штедње и реформама у јавном сектору, рекао премијер Ивица Дачић.

Влада Србије би на данашњој седници требало да одлучи о ребалансу буџета за ову годину, а премијер Ивица Дачић је уочи тог састанка рекао да је постигнута широка сагласност у друштву о предвиђеним мерама штедње и реформама у јавном сектору.

Дачић је, после петочасовног састанка са представницима синдиката и привредника у Влади Србије, нагласио да се мора ући у реформу јавног сектора и у том правцу ће бити предузете енергичне мере, од којих ће неке бити краткорочне, а друге дугорочне и у интересу грађана.

Шеф Владе Србије је поновио да неће бити замрзавања плата и пензија, које неће моћи да расту изнад нивоа зарада у привреди, при чему се мора смањити буџетски дефицит на око 4,7 одсто БДП-а, напомињући да ће све то бити уграђено у ребаланс буџета за ову годину.

Према договору коалиционих партнера у влади, ребалансом буџета за ову годину требало би да се уштеди 37,1 милијарду динара, од чега ће смањење расхода министарства износити укупно 32,1 милијарду.

Влада је раније објавила низ мера за стабилизацију државног буџета и структурне реформе јавног сектора, као и потребне промене за унапређење пословне климе.

Министар финансија и привреде Млађан Динкић је најавио да ће после усвајања предлога ребаланса у влади тај документ бити упућен у Скупштину Србије, где ће 1. јула почети расправа.

Држава, како је рекао министар финансија, неће мењати приходну страну буџета, јер је привреда већ преоптерећена, али може да појача контролу наплате и главни циљ је смањење расхода.

"Циљ је да омогућимо штедњу у јавном сектору и бржи развој приватног сектора", рекао је Динкић истичући да ће у наредних годину и по дана бити предузета ригорозна штедња, као и да ће плате у приватном сектору у наредном периоду расти много брже него у јавном.

Да би се спречио даљи пад прихода надлежни органи Министарства финансија и привреде и МУП - а предузеће обухватне и системске мере контроле са нултом толеранцијом за непоштовање пореских обавеза по било ком основу, наставиће сузбијање нелегалног промета односно ширења сивога и црног тржишта и предвиђен је могућ додатни приход од издавања лиценце за 4Г у износу од 125 до 250 милиона евра.

Динкић је рекао да неће бити замрзавања плата и пензија и да ће после двоцентног априлског повећања, бити још једно повећање ове године од 0,5 одсто, а у 2014. биће додатно за 0,5 одсто у априлу и од један одсто у октобру.

Према програму владе, до 31. јула биће уведен регистар запослених у јавном сектору, а до краја септембра за све запослене у јавним предузећима, како би се направиле уштеде и по том основу.

Сви који не доставе податке до 31. јула неће примити августовске плате, рекао је Динкић.

Министар је истакао да ће до краја септембра бити направљена анализа оптималног броја запослених и рационализације у јавним службама, што је у обавезу узела Српска напредна странка.

Како је најављено у Министарству финансија и привреде, од 1. јануара креће се са централизованом исплатом зарада за целу Републику. Тај модел се већ примењује у Хрватској и њиме ће се уштедети 10 одсто.

Најављено је и увођење реда у рад јавних предузећа, кроз смањење директних и индиректних субвенција и строгу контролу издавања гаранција.

Програмом мера за реформу јавног сектора предвиђено да до 30. јуна наредне године буде решен статус 179 предузећа у реструктурирању, која запошљавају 54.000 радника, али и стварају држави годишње трошкове од 750 милиона евра.

Предлог мера за окончање реструктурирања предвиђа до краја године покретање стечаја у 27 предузећа за које нема никаквог интересовања купаца, не обављају никакву делатност, а имају значајну имовину и мали број запослених.

Такође, до краја 2013. године биће понуђено на продају 66 предузећа.

ТЕЛЕГРАФ

<http://www.telegraf.rs/vesti/767662-upamtite-ovaj-broj-374-620-ljudi-u-srbiji-ostalo-bez-poslao>

УПАМТИТЕ ОВАЈ БРОЈ: 374.620 људи у Србији остало без посла

Социолози тврде да је за овако поразну статистику крива политичка елита, док послодавци сматрају да је изостала реформа образовања

Од 2000. године до данас десеткован број запослених, али нико због тога још није одговарао. Радници очекују макар извињење за 374.620 званично изгубљених радних места и за уништену средњу класу.

Политичку елиту, пак, и синдикати и послодаваци, и струка и наука, апострофирају као најодговорнију за “изгубљену деценију”.

- Генерално, одговорни су они који су могли друкчије да воде ово друштво, а нису. Дакле, они који су имали моћ. Одговорни су и они који су знали, а нису ништа чинили да то знање усмере у корист јавног добра. Поједностављено, **одговорни су политичари и интелигенција**, елита – сматра социолог Срећко Михаиловић. Међутим, сматра да суноврат није започео 2000, већ најмање деценију раније, као да ни највећи проблем нису угашена радна места већ она неотворена.

Фото: АП

Социолог Мирослав Ружица, који је годинама био виши научни сарадник у Светској банци у Вашингтону, а од 1992-1999. предавао је социјалну политику на Универзитету Индијане у САД, сматра да је у пропустима предњачила политичка елита.

- Епилог њихове владавине је, наводи он, такав да имамо **незаустављив раст дефицита у трговинској размени и националном буџету**, велике девизне приватне и државне дугове, као и екстремно низак извоз налик земљама у развоју. Све то је довело до катастрофално ниског нивоа запошљавања, изузетног пораста незапослености, вештачког раста животног стандарда, али и претећег раста сиромаштва – каже Ружица.

Послодавци, међутим, “кривицу” распоређују и тврде да упркос томе што највећу одговорност сноси политичка елита део је и на народу.

- Поред насушне економске реформе, **нама је пре свега потреба суштинска реформа образовања и просвећивање широких маса, како би они схватили да је судбина у њиховим рукама** и да морају бити предузимљиви ако желе да мењају своје окружење и свој живот, а не да буду пасивни и чекају да други реше њихове проблеме. Криза у којој се налазимо много је мање последица дејства светске економске кризе него одраз нашег сопственог менталитета – каже Драгољуб Рајић, директор Уније послодаваца Србије.

(Телеграф.рс / Извор: Вечерње новости)

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Hronika/Pred-sud-moguće-izaci-i-uz-pomoc-prijatelja.lt.html>

Пред суд могуће изаћи и уз помоћ пријатеља

Приступ суду морају имати сви, а многи грађани не могу да приуште стручну помоћ адвоката, сматра Уставни суд. – Лаичко заступање створиће страховит проблем са ефикасношћу рада судова, каже председник Адвокатске коморе Србије

Уставни суд Србије прогласио је неуставном одредбу Закона о парничном поступку, која прописује да странке пред судом мора да заступа адвокат. Таква одредба грађанима ограничава право на приступ суду, које не сме бити условљено или отежано, наводи се у образложењу одлуке Уставног суда Србије.

Иницијативу за оцену уставности ове одредбе поднело је више грађана, синдиката и удружења.

- Одлука Уставног суда значи да сада свако правно способно лице може да заступа и представља пред свим државним органима и установама свако друго физичко или правно лице, укључујући и самог себе, иако није адвокат, нити правник – каже један од подносилаца иницијативе, Душан Младеновић из Винче. Сматра да се тако укида "адвокатски монопол".

Оспорена одредба престала је да важи даном објављивања ове одлуке у „Службеном гласнику”, што значи да од 5. јуна грађани више нису обавезни да у парницама ангажују пуномоћника из редова адвоката.

Иако сматра да је у поступцима пред вишим судским инстанцама грађанима неопходна стручна правна помоћ, Уставни суд оцењује да у парничним поступцима пред првостепеним судовима грађани морају имати слободу да сами изаберу ко ће их заступати и да ли ће уопште ангажовати правног заступника.

Одредба члана 85. Закона о парничном поступку оцењена је неуставном јер намеће обавезу парничним странкама да морају имати пуномоћника из редова адвоката, независно од сложености поступка. Суд указује да законско наметање обавезе ангажовања адвоката – дискриминише грађане по основу имовног стања.

„У већем броју иницијатива изнети су лични или лично познати примери да је особа водила парницу самостално или уз помоћ пријатеља, а да сада због имовног стања не може да приушти адвоката, а због болести, непокретности, старости није у могућности да лично предузима радње и стога губи свако право на заштиту пред судовима у парничном поступку”, наводи се у образложењу одлуке Уставног суда.

Указано је и на „несразмерне и неоправдано високе трошкове адвоката у једноставним поступцима”.

Устав гарантује грађанима право на правну помоћ, а то право подразумева обавезу државе да правну помоћ учини доступном, образлаже Уставни суд, али истовремено прозива државу због чињенице да још није донет закон о бесплатној правној помоћи.

Одлука Уставног суда практично значи да сада свака правно способна особа може да заступа и представља пред свим државним органима и установама свако друго физичко или правно лице, укључујући и самог себе, иако није адвокат, нити правник. Многи сматрају да се на овај начин укида адвокатски монопол.

Оваква одлука изазвала је, међутим, запрепашћење у стручној јавности и сада представља још једну примедбу Европске комисије, каже Драгољуб Ђорђевић, председник Адвокатске коморе Србије.

У члану 67. Устава Републике Србије пише: „Правну помоћ пружају адвокатура, као самостална и независна служба, и службе правне помоћи које се оснивају у јединицама локалне самоуправе, у складу са законом.”

– Ова одредба стоји у Уставу због грађана, а не због адвоката – истиче Ђорђевић.

Уколико нису у могућности да плате адвоката, држава је дужна да грађанима из буџета обезбеди компетентну правну помоћ, али још немамо закон о бесплатној правној помоћи и закон о медијацији.

– Уставни суд је вратио лаицизам у правно заступање, а то значи да чича Пера из Доњег Буњишта може да заступа комшију пред судом, јер тврди да познаје право боље од адвоката. Тако може и да наплаћује услуге, а да не плаћа порез. Лаичко заступање створиће страховит проблем са будућом ефикасношћу рада судова. Јер, суд је дужан да поучи оне који немају довољно правног знања, што пружа и широке могућности за надриписарство и корупцију – наглашава председник Адвокатске коморе Србије.

Он оцењује да ће оваквом одлуком Уставног суда бити нанета велика штета грађанима и да је то корак уназад у борби за ефикаснију правду.

– Уставни суд је одлучио против Устава и против једног од основних људских права на стручно заступање пред судом, што је претпоставка за остваривање права грађана на фер суђење у разумном року – истиче Ђорђевић.

Овде је неуставном проглашена одредба Закона о парничном поступку, што значи да у свим парницама грађани не морају имати адвоката, већ могу и сами да се појаве пред судом. Када је о кривичним поступцима реч, окривљени морају имати браниоца који је адвокат.

У многим земљама прописано је да за најтежа кривична дела, запређена најстрожим казнама, окривљене могу заступати само адвокати који имају најмање пет или најмање седам година искуства у кривичним поступцима.

А. Петровић